

เรื่อง : การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องพืชของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาถ้อ ตำบลห้วยสำราญ
อำเภออุษันท์ จังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนโดยกระบวนการกลุ่ม

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองสุข วันแสน

ปีที่ทำการวิจัย ปี พ.ศ. 2545

บทคัดย่อของ

1. นายमितชัย	ชะบา	เลขที่ 2
2. นายสงัด	กุแก้ว	เลขที่ 14
3. นางสาวจันทร์เพ็ญ	ลาขุมเหล็ก	เลขที่ 18
4. นางจรรุวรรณ	หวังวก	เลขที่ 19
5. นางลำไพร	ชาญศรี	เลขที่ 33
6. นางสาวศิริพร	สินศิริ	เลขที่ 35
7. นางสมพิศ	สว่างภพ	เลขที่ 37
8. นางสาวอำไพ	พลคำ	เลขที่ 42

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเรื่องพืชของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาถ้อ ตำบลห้วยสำราญ อำเภออุษันท์
จังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเรื่องพืช
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาถ้อ ตำบลห้วยสำราญ อำเภออุษันท์ จังหวัดศรี
สะเกษ ปีการศึกษา 2545 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเรื่องพืช
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาถ้อ ตำบลห้วยสำราญ อำเภออุษันท์ จังหวัด
ศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2545 หลังเรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย การวิจัยครั้งนี้กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาถอก ตำบลห้วยสำราญ อำเภออุษันธุ์ จังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 31 คน

2. การออกแบบงานวิจัยการวิจัยในครั้งนี้เป็นการออกแบบการวิจัยเชิงทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเดียว โดยมีการทดลองก่อนเรียนและหลังเรียนตามสัญลักษณ์ $O_1 \times O_2$

3. เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยเชิงทดลองเครื่องมือที่ใช้ได้แก่

3.1 แผนการสอนเป็นแผนการสอนที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับการวิจัย โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 18 คาบ คาบละ 20 นาที จำนวน 6 แผนดังนี้

- (1) แผนการสอนเรื่องประเภทของพืช
- (2) แผนการสอนเรื่องส่วนประกอบของพืช
- (3) แผนการสอนเรื่องการจำแนกตามลักษณะของพืช
- (4) แผนการสอนเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช
- (5) แผนการสอนเรื่องประโยชน์ของส่วนต่างๆ ของพืช
- (6) แผนการสอนเรื่องสำรวจพืชในชุมชน

3.2 นวัตกรรมการวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการกลุ่มซึ่งมีขั้นตอนการสอน ดังนี้

3.2.1 ขั้นนำคือ

(1) ครูอธิบายลักษณะรูปร่างต่างๆของพืชพร้อมยกตัวอย่างประกอบโดยไม่ซ้ำกัน

(2) บอกความแตกต่างกันหรือเหมือนกันโดยให้กลุ่มนักเรียนโดยใช้เกณฑ์นักเรียนเอง

3.2.2 ขั้นสอน คือ

- (1) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
- (2) แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆละ 5 – 6 คน
- (3) ครูแจกใบงานเกี่ยวกับเรื่องพืช
- (4) ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจในกิจกรรมใบงาน
- (5) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมกลุ่มแล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้น
- (6) ครูเสนอแนะเพิ่มเติม

3.2.3 ขั้นสรุป คือ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับเนื้อหาต่อไป

- (1) ประเภทของพืช
- (2) ส่วนประกอบของพืช
- (3) การจำแนกตามลักษณะของพืช
- (4) ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช
- (5) ประโยชน์ของพืช
- (6) นักเรียนสำรวจพืชในชุมชน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ประเมินผลทางการเรียนคือ แบบทดสอบ ซึ่งมีจำนวน 4 ตัวเลือก มี 30 ข้อ จำนวน 1 ชุด และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ คณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้นสำหรับวัดความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม จำนวน 12 ข้อ 1 ชุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ทำหนังสือขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน ทำความเข้าใจกับครูในโรงเรียนและแจ้งวัตถุประสงค์กับนักเรียนกลุ่มทดลอง

4.2 ทำการทดสอบด้วยแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้นเป็นการเก็บข้อมูลก่อนทดลอง (Pretest) โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง ในวันที่ 10 เดือนกันยายน พ.ศ. 2545

4.3 ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ จำนวน 18 คาบ (คาบละ 20 นาที) 6 แผน ระหว่างวันที่ 10 เดือนกันยายน พ.ศ. 2545 ถึงวันที่ 24 เดือนกันยายน พ.ศ. 2545

4.4 เมื่อดำเนินการทดลองเสร็จลงตามเวลาที่กำหนดก็ทำการทดสอบทันทีด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับก่อนเรียน เป็นการเก็บข้อมูลหลังเรียน (Posttest) ในวันที่ 24 เดือนกันยายน พ.ศ. 2545

4.5 เมื่อการทดสอบเสร็จสิ้นลงก็ทำการวัดความพึงพอใจกับนักเรียนด้วยแบบวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้นจำนวน 12 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง และนำข้อมูลจากการดำเนินการมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้เครื่องคิดเลข ประกอบการศึกษาตัวอย่างจากเอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เป็นแนวทางคล้ายกันตามรายละเอียดดังนี้

5.1 วิเคราะห์คะแนนการทดสอบก่อนเรียน โดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์รวมทั้งหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 วิเคราะห์คะแนนจากการทดสอบหลังเรียน โดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ ของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์และรวมทั้งหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 วิเคราะห์คะแนนโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้ t-test ในกรณีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระจากกัน

5.4 วิเคราะห์คะแนนจากแบบวัดความพึงพอใจ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ครั้งนี้สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเรื่องพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาท้อ ตำบลห้วยสำราญ อำเภออุษาคเนย์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้กระบวนการกลุ่มโดยหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนและหลังเรียนผลปรากฏว่า กรณีก่อนเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 58.06 โดยผลการเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 18.45, S = 3.13$) กรณีหลังเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 93.54 โดยผลการเรียนอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 23.77, S = 3.06$)

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเรื่องพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาท้อ ตำบลห้วยสำราญ อำเภออุษาคเนย์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติระดับ 0.05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเรื่องพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาท้อ ตำบลห้วยสำราญ อำเภออุษาคเนย์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้กระบวนการกลุ่มโดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64, S = 1.17$) และในรายชื่อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 9 เรื่อง คือ เนื้อหาสาระในการเรียนการสอนเหมาะสมและเข้าใจง่าย เนื้อหาสาระสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ กิจกรรมการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ ลักษณะของกิจกรรมโดยใช้ กระบวนการกลุ่มมีความเหมาะสมกับการเรียนการสอน การร่วมกิจกรรมระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์กันดี ครูเตรียมสื่อในการเรียนการสอนได้พร้อมดีมาก ครูเอาใจใส่ในการเรียนการสอนดีมาก ประโยชน์ที่ได้จากการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มดีมาก ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นที่น่าพอใจ ($\bar{X} = 3.74, 3.48, 3.90, 3.77, 4.03, 4.16, 3.64, 3.70$)

และ $S = 1.06, 1.31, 1.07, 1.23, 1.22, 1.03, 1.25, 1.47, 1.07$) และอยู่ในระดับปานกลาง 3 เรื่อง คือ เนื้อหาสาระในการสอนน่าสนใจและสนุกกับการเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา การจัดบรรยากาศในห้องเรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่มดีมาก ($\bar{X} = 3.25, 3.25, 3.22$ และ $S = 1.23, 1.34, 1.20$)